ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2

THE RELATIONAL BETWEEN THE TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF ADMINISTRATOR AND EDUCATIONAL QUALITY OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS ACCORDING TO VACATIONAL EDUCATION STANDARDS UNDER INSTITUTIONS OF VOCATIONAL EDUCATION NORTHERN REGION 2

จินดา ใจเจ็น[*1] *ดร.ธงชาติ วงษ์สวรรค์*[2] *ดร.จำนงค์ แจ่มจันทรวงษ์*[3] *และ ผศ.ดร.วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์*[4]
[1]*นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยเชียงราย*
[2,3,4]*อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเชียงราย*
[*]*ผู้รับผิดชอบบทความ : dr.w.siririth@gmail.com*

Jinda Jaijen[*1] *Dr.Thongchart Wongsawan*[2] *Dr.Chamnong Chamchantharawong*[3]
And Asst. Prof. Dr.Weeraphan Siririth[4]
[1]*Student-Master of Education Program in Educational Administration, Chiangrai College*
[2,3,4]*Lecturer in Graduate School, Chiangrai College*
**Corresponding author: dr.w.siririth@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 2) ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 จำนวน 270 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.59, S.D.=.58) 2) คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.17, S.D.=.40) 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ

Received : 18 December 2020
Revised : 17 June 2021
Accepted : 17 June 2021
Online publication date : 30 June 2021

ผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับปานกลาง (r=.68) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง / มาตรฐานการอาชีวศึกษา / สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2

Abstract

The purposes of this descriptive research were: 1) To study on Transformational Leadership of Administrators Under Institutions of Vocational Education Northern Region 2 2) To Educational Quality of Educational Institutions According to Vocational Education Standards Under Institutions of Vocational Education Northern Region 2 3) To find on the Relationship between Transformational Leadership of Administrators and Educational Quality of Educational Institutions According to Vocational Education Standards Under Institutions of Vocational Education Northern Region 2. The sample comprised 270 teachers under Institutions of Vocational Education Northern Region 2. The statistical devices used for data analysis were both descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation and Pearson product-moment correlation coefficient).

The findings were as follows. 1) The Transformational Leadership of Administrators Under Institutions of Vocational Education Northern Region 2 at high level ($\overline{X}$ =3.59, S.D.=.58) 2) The Educational Quality of Educational Institutions According to Vocational Education Standards Under Institutions of Vocational Education Northern Region 2 at high level ($\overline{X}$ =4.17, S.D.=.40). Finally, 3) There was statistically significant positive correlation at moderate level (r=.68) between The Transformational Leadership of Administrators and Educational Quality of Educational Institutions According to Vocational Education Standards under Institutions of Vocational Education Northern Region 2 at $p < .01$.

Keywords: Transformational Leadership / Vocational Standards / Institutions of Vocational Education Northern Region 2

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งเป็นแผนแม่บทของการพัฒนาประเทศ มีหลักการสำคัญคือยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยมุ่งสร้างคุณภาพ

ชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีรวมทั้งฝึกการอบรมวิชาชีพ โดยมียุทธศาสตร์ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีให้มีคุณภาพมาตรฐาน และให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องระบบอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงมีการประกาศ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561) เพื่อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาใช้เป็นมาตรฐานที่เป็นแนวทางเดียวกัน

นอกจากเกณฑ์มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ที่กำหนดดังกล่าวแล้ว กระทรวงศึกษาธิการ มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) ทั้งนี้การดำเนินการให้เป็นไปตามคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติให้เกิดคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับกันมาช้านานในหมู่นักบริหารหลายสาขาและยังคงมีการนำมาใช้อย่างต่อเนื่องในแวดวงการบริหารการศึกษา ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในองค์การสูงขึ้นเกินความคาดหวัง (จักรกฤษณ์ สิริริน, 2560) ทั้งนี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ตามแนวคิดของเบส และ อโวริโอ (Bass & Avolio, 1993, อ้างถึงใน Northouse , 2004) เป็นแนวคิดที่ผู้นำไปใช้และศึกษาวิจัยมากกว่าทฤษฎีอื่น

จากการศึกษาสภาพการณ์การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาพบว่า คุณภาพการจัดการศึกษาในระบบอาชีวศึกษายังไม่ดี ส่งผลต่อผู้จบ ปวส. สายเทคนิค ร้อยละ 47 ที่มีรายได้น้อยกว่าช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือ ซึ่งไม่เป็นที่ต้องการของนายจ้าง ซึ่งทำให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่สามารถผลิตบุคลากรที่เป็นที่ต้องการของนายจ้างได้ (ณัฐสิฏ รักษ์เกียรติวงศ์, 2559) ประกอบกับผลการประเมินผลลัพธ์ของแผนการศึกษาอาชีวศึกษา พบว่าการทดสอบด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของผู้สำเร็จการศึกษา ต่ำกว่าร้อยละ 50 ประกอบกับผลการประเมินเป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) พบว่า ไม่มีข้อใดที่บรรลุผล ส่วนเป้าหมายเชิงคุณภาพก็พบว่า ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมยังไม่น่าพึงพอใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2 ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา 1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2) ระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และ 3) ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ (ทล.บ.) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

จากที่ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงสนใจศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2 เพื่อใช้ผลการวิจัยที่ได้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อของผู้สำเร็จการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

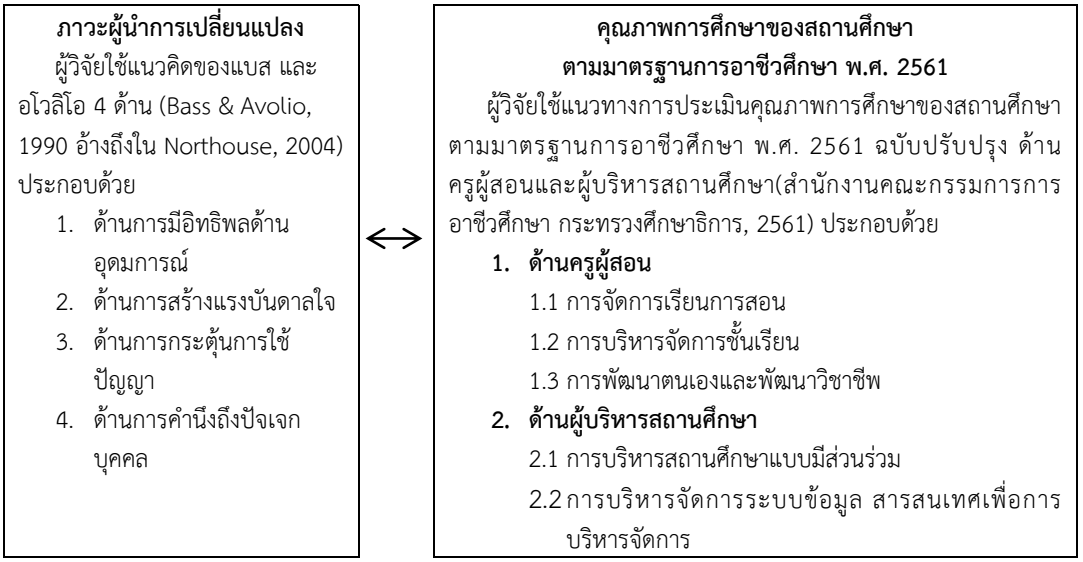
1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ในทิศทางบวก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ซึ่งครอบคลุมสถานศึกษาใน 4 จังหวัด ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคพะเยา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา วิทยาลัยเทคนิคแพร่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่ วิทยาลัยเทคนิคน่าน ที่ปฏิบัติงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี รวมจำนวนทั้งสิ้น 864 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ซึ่งครอบคลุมสถานศึกษาใน 4 จังหวัด จำนวน 270 คน โดยการเปิดตารางสำเร็จของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้ 1) แบ่งประชากรออกเป็นชั้นภูมิ โดยใช้สถานศึกษาฯ เป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ 2) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน 3) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยศึกษาเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแล้วนำมากำหนดโครงร่างแบบสอบถามตามประเด็น โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ผลปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่า IOC เท่ากับ .91 และหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยทดลองใช้กับกลุ่มครูในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างและมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยง .97 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าความเที่ยง .97 และแบบสอบถามคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มีค่าความเที่ยง .95

การเก็บรวมรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและรับกลับคืนทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามกลับคืนที่สมบูรณ์ จำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ปรับปรุงจากบุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารฯ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารฯ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารฯ อยู่ในระดับน้อย

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

4. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ตระหนักว่าการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้กำหนดการป้องกันผลกระทบด้านจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 การป้องกันผลกระทบต่อบุคคล โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องระบุชื่อ และนามสกุลในแบบสอบถาม

4.2 การปกปิดข้อมูลโดยให้แบบสอบถามทุกฉบับบรรจุลงในซองเอกสารสีน้ำตาลที่ผู้วิจัยเตรียมให้เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถใส่แบบสอบถามกลับคืนให้แก่ผู้วิจัยถือเป็นการปกปิดข้อมูลเป็นความลับ และไม่สามารถระบุถึงตัวผู้ตอบแบบสอบถามได้

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58.50) มีอายุระหว่าง 41-50 มากที่สุด (ร้อยละ 39.60) มีสถานภาพสมรส มากที่สุด (ร้อยละ 64.10) มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 60.50) ปฏิบัติงานในฝ่าย ฝ่ายวิชาการ มากที่สุด (ร้อยละ 38.10) มีรายได้เดือนละ 25,001-35,000 มากที่สุด (ร้อยละ 25.10) มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาตั้งแต่ 6-10 ปี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 จำนวนภาพรวมและรายด้าน (n=270)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.53	.61	มาก
การสร้างแรงบันดาลใจ	3.13	.54	ปานกลาง
การกระตุ้นทางปัญญา	3.87	.67	มาก
ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	3.84	.68	มาก
การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.53	.61	มาก
รวม	**3.59**	**.58**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.58, S.D.=.58) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.87, S.D.=.67) ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกด้าน รองลงมา คือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.84, S.D.=.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
ด้านครูผู้สอน	4.27	.43	มาก
การจัดการเรียนการสอน	4.28	.46	มาก
การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.23	.43	มาก
การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ	4.25	.44	มาก
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	4.01	.51	มาก
การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม	4.09	.51	มาก
การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ	3.98	.62	มาก
รวม	**4.17**	**.40**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.17, S.D.=.40) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้านครูผู้สอนของสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.27, S.D.=.43) เมื่อพิจารณาคุณภาพมาตรฐานรายข้อ พบว่า ข้อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกข้อ ($\overline{X}$ =4.28, S.D.=.46) รองลงมาคือ การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ($\overline{X}$ =4.25, S.D.=.44) สำหรับด้านผู้บริหาร ในภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.01, S.D.=.51) เมื่อพิจารณาคุณภาพตามมาตรฐานรายข้อ พบว่าข้อการบริหารแบบมี

ส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.09, S.D.=.51) รองลงมาคือ ข้อการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน ($\overline{X}$ =3.98, S.D.=.62)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ในภาพรวม

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) คุณภาพการศึกษา			**แปลผลภาพรวม**
	ด้านครูผู้สอน	ด้านผู้บริหาร	รวม	
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	.41**	.75**	.68**	ปานกลาง

**กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับปานกลาง (r=.68) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาด้านครูผู้สอน ทิศทางบวกที่ระดับปานกลาง (r=.41) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และด้านผู้บริหารทิศทางบวกที่ระดับมาก (r=.75) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สรุปผลจากรายงานผลทางสถิติ พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกทุกตัวแปร

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.59, S.D.=.58) ซึ่งเป็นการรับรู้ของครูผู้สอนว่าผู้บริหารวิทยาลัยใช้กระบวนการที่ที่จะทำให้เกิดความพยายามของผู้ตามให้สูงขึ้นจากความคาดหวังเดิมเพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดผลลัพธ์ที่เกินความคาดหวัง โดยผู้นำแสดงบทบาท/พฤติกรรม ของการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ครูผู้สอนรับรู้และเกิดความไว้วางใจ ยอมรับนับถือ ภูมิใจ และปฏิบัติในสิ่งใหม่ที่จะสร้างหรือเกิดผลลัพธ์ที่เกินความคาดหวัง ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธุมากร เจดีย์คำ (2559) ที่ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีโดยรวมและเป็น

รายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ ชาลีเครือ (2559) ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทุกด้านของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนัดดา พลแสน ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล และ อภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ (2561)ที่ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แม้ว่าการวิจัยดังกล่าว จะศึกษาในกลุ่มสถาบันการศึกษาที่ไม่ใช่สถาบันอาชีวศึกษาก็ตามแต่การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในทุกระดับนั้น ย่อมต้องปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย/ผลลัพธ์ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลเช่นเดียวกัน ซึ่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการจัดตั้งส่วนราชการในสถาบันอาชีวศึกษา ภาคเหนือเขต 2 (2556) กำหนดให้วิทยาลัยในสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือเขต 2 มีภารกิจจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือและระดับเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติและนโยบายของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลปัจจุบันได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2560 โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ พัฒนาครูและผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ ประกอบกับซึ่งนโยบายดังกล่าว จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ต้องมีความรู้ความสามารถและภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลงที่จะบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนด ทั้งนี้เกณฑ์การแต่งตั้งผู้บริหารสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษานั้น จะต้องมีประสบการณ์การเป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีหรือมีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่าหัวหน้ากลุ่มหรือหัวหน้าหน่วยไม่น้อยกว่า2 ปีหรือเป็นครูที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการ และผ่านระบบการคัดเลือกภาคความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ในหน้าที่และความเหมาะสมกับหน้าที่ (สำนักงานก.ค.ศ., 2561) ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารในสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาต้องมีประสบการณ์ในการบริหารมาก่อนและเข้าใจในบริบทของการพัฒนาการศึกษา จึงส่งผลต่อการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนางานของสถาบันการศึกษาในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนัดดา พลแสน ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล และอภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ (2561) ที่ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารงานเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุคุณภาพตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่2) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ที่เน้นตัวชี้วัดอาทิ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ การดูแลแนะแนวนักเรียน การมีงานทำและ

การศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ อาคารสถานที่ และการนำนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนทั้งสิ้น ผู้บริหารจึงต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกับครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนรับรู้ได้ว่าผู้บริหารให้ความใส่ใจ มีการกระตุ้นให้เกิดการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ และผู้บริหารสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานตามความสามารถ สร้างจิตสำนึกของผู้ตามให้เห็นความสำคัญของเป้าหมายและผลงานสนับสนุนช่วยเหลือแนะนำ การประชุม เตรียมการ มอบหมายงาน และติดตามงาน ให้ครูผู้สอนพัฒนางานการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนดในระดับมาก ดังที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560) กล่าวว่าถ้าผู้บริหารต้องการเปลี่ยนแปลงให้ได้ผล ผู้นำการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและส่วนรวมและสร้างการมีส่วนร่วม สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นด้วยปัญญา สอดคล้องกับ จอมพงศ์ มงคลวานิช (2556) ที่เสนอว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะพยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตนกระตุ้นชี้นำผลักดันให้ผู้อื่นหรือกลุ่มอื่นมีความเต็มใจกระตือรือร้นที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการโดยมีความสำเร็จของกลุ่มเป็นเป้าหมาย และการสร้างศรัทธา การกระตุ้น การสร้างแรงจูงใจการสร้างแรงบันดาลใจของผู้บริหารจะส่งผลต่อการดำเนินงานที่เป็นไปตามความต้องการของผู้บริหารตามที่วางแผนไว้ในวิสัยทัศน์ เป้าหมายใหม่เสมอ (Lussier and Achua, 2007) ดังนั้นครูผู้สอนจึงรับรู้ว่าผู้บริหารการศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 จึงมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก

2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.17, S.D.=.40) เพราะว่าปัจจุบัน การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน และทำให้ทราบขีดความสามารถในการจัดการสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ข้อบกพร่อง เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ดังนั้น การประเมินคุณภาพจึงถึงเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) ที่บุคลากรภายในสถานศึกษาควรยึดถือ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปรีย์วรา มังคละพิศาลกุล และนันทรัตน์ เจริญกุล (2558) ที่ศึกษา แนวทางการบริหารตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนอาชีวเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีสภาพปัจจุบัน และมีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาทั้งภาพรวมและจำแนกรายด้าน อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุรศักดิ์ สุทธิศรี (2550) พบว่า การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ กานต์นภัส บุญลึก (2556) พบว่า การบริหารงานวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการดำเนินการงาน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้าน

ครูผู้สอนพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน มีการดำเนินการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารของสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลง และบุคลากรในสถานศึกษามีความรับผิดชอบ มีความเต็มใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ ธวัช บุณยมณี (2550) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลง คือ การดำเนินการให้เกิดสภาวะใหม่ ที่ต้องการในอนาคต มีความสำคัญต่อระบบการคิดและวิธีปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะนำพาไปสู่ความสำเร็จและ บุคลากรในองค์กรจะทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ

เมื่อพิจารณาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างมาก และผลที่เกิดขึ้นจะทำให้ประชาชน ชุมชน และสังคมเกิดการยอมรับ และมั่นใจในคุณภาพการศึกษา และตัดสินใจในการเลือกผลผลิตของสถานศึกษาตลอดจนทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้บริหารสถานศึกษา ตระหนักและดำเนินงานตามภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับ ประสิทธิ์ อังกินันท์ (2559) ที่กล่าวว่า เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญ เรื่อง ภาวะผู้นำและการตัดสินใจของผู้บริหาร และควรมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นหลักการบริหารและการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา (ธัญญพัทธ์ ปฐมวัฒนานุรักษ์ และบุญมาก ศิริเนาวกุล, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ฉัตรทอง ใสแสง สำเริง บุญเรืองรัตน์ จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ และสงวนพงศ์ ชวนชม (2562) ที่พบว่า สมรรถนะของผู้อำนวยการและครูส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทางบวก

3. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับปานกลาง (r=.68) อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษามีลักษณะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความตระหนักในการรับผิดชอบร่วมกัน มีสภาวะต่อการยอมรับ และพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีการสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่เข้าใจตรงกัน แนวปฏิบัติเดียวกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วยดี ยอมรับและเห็นคุณค่าของการประเมิน เพื่อพัฒนางานในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปฏิมา พุฒตาลดง (2555) พบว่า ความสัมพันธ์ด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน การวางแผน การมีส่วนร่วม ชุมชน และงบประมาณ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชัยรัตน์ ต.เจริญ และคณะ (2560) ที่พบว่า บุคลากร วัฒนธรรมองค์กร และการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัย

เชียงราย อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ยุทธนา อินต๊ะวงค์ และโสภา อำนวยรัตน์ (2563) ที่พบว่าความสัมพันธ์ของ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดโครงสร้างองค์กร งบประมาณ บุคลากร วัฒนธรรมองค์กร การใช้เทคโนโลยี การจูงใจ การมีส่วนร่วม และการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวศึกษา ซึ่งการมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษามีผลต่อความสำเร็จอย่างยิ่ง ตามที่ บุรพร กำบุญ และ ชลกนก ษิตคณิน (2560) ได้อ้างถึงผลการศึกษาของสถาพร ถาวรอธิวาสน์ (2556) ที่ศึกษาเกี่ยวกับมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มแรก รวมถึงการกำหนดผู้รับผิดชอบให้ตรงกับงานที่ต้องการข้อมูล จะสามารถรวบรวมเอกสารได้ครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ดังนั้นในการพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษา ผู้บริหาร ควรพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์การที่ดีในสถาบันต่อไป อย่างยั่งยืน

2. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 มีความสัมพันธ์กันจึงควรสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกันเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษา

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2 ควรมีการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการการบริหารจัดการระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เพิ่มมากขึ้น และควรสร้างแรงบันดาลใจ ในการทำงานด้านการบริหารจัดการชั้นการทำงานให้กับครูผู้สอน เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรศึกษาการปัจจัยการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2

2. ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). **แนวทางการประเมิน**

คุณภาพการศึกษาสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). ม.ป.พ.

กานต์นภัส บุญลึก. (2556). **การบริหารงานวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

จักรกฤษณ์ สิริริน. (2560). **ผู้นำการเปลี่ยนแปลง**. อ้างถึงใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ หมื่แสน. ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉัตรทอง ใสแสง และคณะ. (2562). “สมรรถนะของผู้อำนวยการและครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.** ปีที่ 13 ฉบับที่ 3. หน้า 125-138.

ชัยรัตน์ ต.เจริญ และคณะ. (2560). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย”. **วารสารวิชาการ Verdian E-Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1. หน้า 432-440.

ณัฐสิฏ รักษ์เกียรติวงศ์. (2559). **การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย**. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ (ทีดีอาร์ไอ) ม.ป.พ.

ทิพวัลย์ ชาลีเครือ. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธัญญพัทธ์ ปฐมวัฒนานุรักษ์ และบุญมาก ศิริเนาวกุล. (2559). “ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร”. **วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร**. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2. หน้า 184-200.

ธวัช บุณยมณี. (2550). **ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์.

ธุมากร เจดีย์คำ. (2559). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร : สุริยวิถีสาส์น.

บุรพร กำบุญ และ ชลกนก โฆษิตคณิน. (2560). “การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี”. **วารสารวิชาการ Verdian E-Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1. หน้า 1746-1757.

ปนัดดา พลแสน ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล และอภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์. (2561). “บทบาทส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1”. **วารสารบริหารการศึกษา มศว**. ปีที่ 15 เล่มที่ 28 มกราคม-มิถุนายน หน้า 172-183.

ปรีย์วรา มังคละพิศาลกุล และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2558). “แนวทางการบริหารตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร”. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED**. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1. หน้า 358-367.

ประสิทธิ์ อังกินันท์. (2559). “รูปแบบปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี”. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. ปีที่ 39 ฉบับที่ 3. หน้า 55-68.

ปฏิมา พุฒตาลดง. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). “การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเป็นหน้าที่ของผู้นำการศึกษา”. ใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ หมื่แสน. **ความเป็นผู้นำทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยุทธนา อินต๊ะวงค์ และโสภา อำนวยรัตน์. (2563). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย”. **วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2. หน้า 1-15.

ราชกิจจานุเบกษา. (2561). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ราชกิจจานุเบกษาเล่ม135 ตอนพิเศษ 228**. 18 กันยายน 2561.

สถาพร ถาวรอธิวาสน์. (2556). **การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**. รายงานการวิจัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561.** กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **มาตรฐานการศึกษาชาติ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาการ. (2561). **หนังสือ ที่ ศธ 0206.6/ว.23 ลง วันที่ 20 พฤศจิกายน 2561 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา** (อัดสำเนา).

สุรศักดิ์ สุทธิศรี. (2550). **การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.

Lussier, Robert N and Achua, Christopher F. (2007). **Effective Leadership Canada : Thompson.** South West Corporation.

Northouse ,Peter G. (2004). **Leadership Theory and Practice**. (3rd ed). California : Sage Publication.